Fantastyka jest jednym z najchętniej czytanych gatunków literatury popularnej, będącej zwierciadłem zmian zachodzących w świadomości społecznej. W wielu kręgach kulturowych ograniczonych cenzurą polityczną i obyczajową w XIX i XX wieku, fantastyka umożliwiała autorom wypowiedzenie się na rozmaite tematy i krytykę sytuacji społeczno-politycznej danego kraju oraz żywo reagowała na zachodzące zmiany.

Gatunek ten odegrał niebagatelną rolę m.in. podczas walk o równouprawnienie kobiet w Stanach Zjednoczonych w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. Pojawienie się autorek na rynku wydawniczym fantastyki naukowej wcześniej dla nich niedostępnym, doprowadziło do powstania nowych zjawisk literackich, m.in. wprowadzenia nowego typu bohaterek, problematyki płci i kobiecości oraz nowych wątków związanych z inicjacjami. Pisarki dążyły do osiągnięcia równego statusu zarówno na polu społecznym, jak i literackim, dlatego tematami swoich utworów czyniły kwestie związane z problematyką płci, równouprawnienia i miejsca kobiet w społeczeństwie patriarchalnym. Autorki dekonstruowały szkodliwe wzorce, tworzyły własne światy przedstawione, dalekie od męskiej dominacji. Zmiany gatunkowe, inspirowane ruchami feministycznymi lat sześćdziesiątych, doprowadziły do powstania nowego nurtu literackiego – fantastyki kobiecej. Początkowo autorki dekonstruowały destrukcyjne schematy w literaturze *science fiction,* pierwotnie tworzonej z myślą o męskich czytelnikach, jednak z czasem ta tendencja zaczęła się pojawiać również w *fantasy*.

Dzięki ruchom feministycznym, współcześnie odchodzi się od odwzorowania w utworze literackim schematu herosa i kobiet, które pojawiały się w charakterze postaci drugoplanowych, tworzonych na podstawie stereotypów płciowych – żony jako gospodynie domowe, księżniczki-dziewice, czekające na ratunek czy niezależne, ale za to „jędzowate" czarne charaktery. Dzisiaj postaci kobiece przestały być tłem a stały się pełnoprawnymi i wyemancypowanymi bohaterkami literackimi. Ta tendencja jest szczególnie zauważalna w *fantasy*, która dzisiaj jest odmianą fantastyki cieszącą się największą popularnością.

W Polsce ten gatunek zaczął się rozwijać dopiero w latach dziewięćdziesiątych, czego przyczyną była skomplikowana sytuacja polityczna. Po 1989 roku wprowadzono zmiany ustrojowe i zniesiono cenzurę, a dzięki otwarciu się na Zachód, do Polski zaczęła docierać twórczość zagranicznych pisarzy *fantasy*, co zapoczątkowało wzrost popularności *fantasy*. Choć na Zachodzie konsekwentnie trzymano się postulatów wypracowanych podczas ruchów feministycznych, to w Polsce *fantasy* w pierwszych etapach rozwoju powielała tendencyjne i patriarchalne wzorce.

Dopiero na początku XXI wieku wątki kobiece i zmiana w postrzeganiu bohaterek zaczęły być widoczne. Choć autorki i autorzy czerpali inspiracje z zachodniego kanonu, to w ich twórczości jest zauważalne odejście od popularnych wzorców. Rodzimi pisarze *fantasy* często inspirują się mitologią słowiańską i lokalnym folklorem, dlatego też w polskich powieściach *fantasy* wiele bohaterek jest wiedźmami, szeptuchami i czarownicami, czyli kobietami „wiedzącymi", które w krytyce feministycznej są symbolem emancypacji i niezależności.

W ostatnich latach w rodzimej *fantasy* coraz częściej poruszane są tematy związane z szeroko pojętą kobiecością, macierzyństwem, równością płci czy przemocą seksualną. Ta tendencja jest spowodowana sytuacją polityczną w Polsce i zmianami zachodzącymi w świadomości społecznej (zwłaszcza po 2020 roku). Coraz większą popularnością cieszą się retellingi, czyli reinterpretacje baśni i mitów. Autorki chętniej sięgają po opowieści mityczne, zmieniają ich patriarchalną strukturę, wydobywają ukrytą dotąd *herstorię* i oddają głos wcześniej milczącym bohaterkom.

Choć w Polsce kobieca fantastyka nie jest jeszcze oddzielnym gatunkiem, to tendencje charakterystyczne dla tej odmiany coraz częściej pojawiają się w twórczości polskich autorek i autorów.